

Stadsutvecklingsnämndens Verksamhetsplan 2019

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Nämnden handhar de uppgifter som utgör de fysiska förutsättningarna för stadsutvecklingen.

Nämnden/stadsarkitektkansliet avger utlåtanden och stadsarkitektkansliet tar fram nödvändiga utredningar och informerar allmänheten om aktuella stadsplaneringsfrågor.

Stadsutvecklingsnämndens verksamhet handhas av stadsarkitektkansliet.

Nämndens verksamhetsidé är att med utgångspunkt i den befintliga stadens gestalt och förstärkta identitet förtäta bebyggelsen på ett attraktivt och stadsmässigt sätt. Eftersom staden är i ständig förändringsprocess måste stadsplanerna ses över kontinuerligt.

Detaljplaneringen utgör verksamhetens tyngdpunkt samtidigt som arbetet fortgår med översiktliga utvecklingsplaner.

Nämnden strävar till social, ekonomisk, kulturell och miljömässig hållbarhet.

Omvärldsanalys

Tomter för utbyggnad

Stadsplanering syftar till en god framförhållning när det gäller utbud av bostadstomter och beredskap för företagsetablering. På stadens mark finns det för tillfället en reserv på 13 färdigplanerade våningshustomter och 14 lediga egnahemstomter. Under året har stadsplanen för Rönnebergs torg antagits med ett beräknat tillskott på 130-150 centrumnära bostäder i flervåningshus, som är lämpliga även för gruppboende för studerande eller äldre. Nybyggda våningshus med dagens krav på tillgänglighet ger staden beredskap att möta ökningen av äldre åldersgrupper och deras behov att kunna bo hemma allt längre. Tomterna kan ges ut tidigast 2021.

När det gäller utbud av egnahemstomter kommer stadsplanen för Södra Lillängen kunna antas under detta år. Tomterna för 23 nya egnahem och sex tomter för kedjehus planeras vara tillgängliga 2020 förutsatt att stadsplanen träder i kraft under året.

Delgeneralplanarbetet för Svinö holme och Styrö kan inledas 2019 när naturinventering-arna är genomförda.

Stadsfullmäktige gav stadsutvecklingsnämnden i uppdrag att under 2018 ta fram en utvecklingsstudie över bostadsön i Slemmern. Bostadsön skulle erbjuda ny byggnadsmark för boende i nära anslutning till stadscentrum.

Förtätning av befintliga områden

Stadsplaneändringen av stadsdelen Sveden med potential för ca.35 nya egnahem i innerstaden tas fram under året.

Stadsplanen för Apalängen, som bedöms kunna antas 2019 omfattar egnahemstomter och naturområde från Svibyviken till norra stadsgränsen. Parkområdet kommer att planeras till en våtmark, som även fungerar som rekreationsområde.

Delgeneralplanen för centrum

Processen med en delgeneralplan för Mariehamns centrum inleddes 2015. Planförslaget är under arbete för att kunna antas under året. Centrumplanen är en framtidsvision för centrum och för att

kunna förverkligas kräver insatser både från fastighetsägarna och staden. En tydlig fokus på ökat boende i centrum förutsätter att gator och utemiljöer byggs om för att invånarna kan återta den urbana miljön. Staden bör göra upp en plan om vilka områden ska uppgraderas och under vilken tidsaxel. Om staden visar vilja att investera i centrum så uppmuntrar det fastighetsägarna att investera i sitt.

Stadsutvecklingsnämnden listar upp delprojekt som stöder centrumplanens målsättningar med förslag om tidsplan för deras förverkligande.

Ekonomisk hållbarhet:

Staden stärker sin position som bosättningsort och plats för företagande.

INDIKATORER

Antalet företag med hemort Mariehamn ska öka jämfört med indexåret 2016

Befolkningstillväxten i staden ska öka till i genomsnitt 1 procent eller 116 personer per år.

Invånarnas betyg på staden som plats att leva på ska förbättras.

Nöjd-Region-index 77,9 år 2015, medborgarundersökning Mariehamn, ÅSUB 2015:6

AKTIVITETER

Förslag till delgeneralplan för Mariehamns centrum förväntas träda i kraft under 2019. Planen möjliggör en dubbling av affärsyta och boende yta och en mindre utökning av kontorsyta.

Ändring av stadsplanerna i stadsdelen Sveden omfattande 119 tomter förväntas träda i kraft under 2019. Planen möjliggöra ca 65 nya bostäder.

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

INDIKATORER

Medarbetarindex för staden som helhet ska öka till att överstiga 80.

Medarbetarindexet är resultatet av stadens medarbetarundersökning och visar personalens uppfattning om arbetsuppgift, arbetssituation, samarbete och påverkansmöjligheter, information, fysisk arbetsplats, företagshälsovård samt personalförmåner. År 2015 uppmättes index 79,2.

Ledarskapsindex för staden ska öka till att överstiga 77.

Ledarskapsindex är ett delresultat av stadens medarbetarundersökning och visar medarbetarnas uppfattning om sina ledare och ledarnas förmåga att lyssnar på medarbetare, visa respekt, ge konstruktiv återkoppling och utveckla verksamheten tillsammans med sina medarbetare. År 2015 uppmättes index till 73,66.

Sjukfrånvaron inom stadens verksamheter ska minska till högst 4 %.

År 2015 uppgick sjukfrånvaron till 5,02%.

AKTIVITETER

Studieresor och utbildningstillfällen erbjuds personalen med anknytning till aktuella arbetsuppgifter.

Staden ska ha en stabil ekonomi.

INDIKATORER

Stadens lånebörda ska minska till att underskrida 25 miljoner euro.

30,9 miljoner euro 31.12.2015

Stadens resultat före avskrivningar (årsbidrag) ska i genomsnitt, sett över mandatperioden, vara högre än investeringsnivån.

Skattebasen år 2019 i Mariehamn ska efter inflationsjustering ha ökat med minst 6 procent jämfört med indexåret 2016.

Skattebasen är den massa av förvärvsinkomster som är föremål för kommunal inkomstbeskattning.

AKTIVITETER

En delgeneralplan för centrum godkänns av staden under året.

Modernisering av stadsplanerna i stadsdelen Sveden slutförs.

Utkast till delgeneralplan för Svinö holme tas fram.

Utkast till delgeneralplan för Styrö holme tas fram.

Stadsplaneändringsansökningar från privata markägare behandlas.

Social hållbarhet:

Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av stadens verksamheter ska förbättras från 68,5 år 2015.

Nöjd-Medborgar-Index 68,5 år 2015, Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6

Antal undanröjda fysiska hinder skall vara fler än under indexåret 2016.

Antalet e-tjänster som staden erbjuder ska öka jämfört med år 2016.

AKTIVITETER

Större stadsplaneärenden förses med konsekvensbedömning för social hållbarhet.

Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

INDIKATORER

Valdeltagandet i kommunalvalet 2019 ska öka i förhållande till 64,4 % i valet 2015.

Invånarnas bedömning av sina möjligheter till inflytande på stadens verksamheter och beslut ska förbättras.

Nöjd-Inflytande-Index 54,1 år 2015, Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

Antal tvärssektoriella samarbeten inom staden och samarbeten med andra kommuner, föreningar och näringsliv.

AKTIVITETER

De aktuella stadsplaneförslagen finns framställda på stadens hemsida.

Samråd ordnas i samband med komplexa stadsplaner som har betydande inverkan.

Tvärsektoriellt samarbete vid planläggning med olika berörda enheter i staden.

Tvärsektoriellt samarbete med landskapet och berörda kommuner, föreningar och näringsliv sker i samband med större stadsplaneärenden.

Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande.

INDIKATORER

Den öppna arbetslöshetsgraden bland ungdomar under 25 år i Mariehamn ska minska jämfört med år 2016.

Det upplevda hälsotillståndet bland eleverna i grundskolan ska förbättras.

År 2013 upplevde 23 % av stadens högstadiel elever sitt hälsotillstånd som medelmåttligt eller dåligt. Hälsa i skolan, Institutet för hälsa och välfärd, 2013.

Andelen elever som upplever att de är utsatta för mobbing ska minska

År 2016 upplevde 9 % av 1-6 eleverna respektive 8 % av 7-9 eleverna i Strandnäs skola, 14 % av 1-6 eleverna respektive 8 % av 7-9 eleverna i Övernäs skola samt 7 % av eleverna i Ytternäs skola att de är utsatta för mobbing. KIVA-2016.

Invånarnas värdering av trygghet i staden skall förbättras.

Bedömningen sammanväger invånarnas bedömning av hur tryggt och säkert det är att vistas utomhus på kvällar och nätter, hur trygg och säker känner sig mot hot, rån och misshandel samt hur trygg och säker man kan känna sig mot inbrott i hemmet. Bedömningen år 2015 var 81,2. Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

AKTIVITETER

Genom planläggning skapa förutsättningar för trygga allmänna mötesplatser.

I stadsplaner tillgodoses behovet av bostadsnära grönområden för rekreation.

Kulturell hållbarhet:

Stadens invånare ska ha förutsättningar till personlig utveckling och ett innehållsrikt liv.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av fritidsmöjligheter i staden skall förbättras.

Bedömningen sammanväger; tillgång till parker, grönområden och natur; möjligheter att utöva sport, musik, kultur, friluftsliv- och föreningsliv; tillgång till idrottsevenemang; tillgång till kulturevenemang. Bedömningen år 2015 var 77,9. Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

AKTIVITETER

Planändring av Österhamn som rekreation- och hamnområde godkänns under början av året.

Staden vårdar sin kulturhistoria och främjar det samtida kulturutövandet.

INDIKATORER

Antal egna och samproducerade kultur- och kulturarvsfrämjande evenemang ökar jämfört med 2016.

Antal insatser för vård av kulturarv och kulturturism ökar jämfört med 2016.

AKTIVITETER

Stadsplan tas fram för stadens esplanader.

Svedens stadsplaner ändras för att bättre ta tillvara områdets karaktär.

Försäkra bevarandet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader genom K-märkning: Planändring av Navigationsskolan godkänns under året.

Vård av kulturarvet uppmuntras med rådgivning, stadsbildsbidrag och utdelning av Chiewitspris.

Staden månar om värdefulla kontakter och samarbeten.

INDIKATORER

Staden omvärderar sina externa kontakter i syfte att delta i samarbeten och evenemang som ger mervärde för staden utgående från övriga målsättningar.

AKTIVITETER

Stadsarkitektkansliets personal och stadsutvecklingsnämnden genomför studieresor och deltar i kurser och seminarier kring arbetet och aktuella frågor för att skapa nätverk.

Stadsarkitekten informerar besöksgrupper om aktuell stadsplanering i Mariehamn.

Miljömässig hållbarhet:

Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljöfrågor.

INDIKATORER

Fortsatt ISO 14001 certifiering samt godkänd årlig ISO 14001 auditering.

Uppfyllda miljömål, genom verkställande av årliga miljöhandlingsplaner.

Tom 31.12.2017 innebär det i korthet: Minska koldioxidutsläppen. Öka inköpen av miljöanpassade varor och tjänster. Öka andelen livsmedel, som produceras enligt ekologiskt hållbara metoder och som staden tillhandahåller skola, dagis och äldreomsorg m.m. Optimera avloppsreningen. God inomhusmiljö med dokumenterat fungerande ventilation och radonnivåer inom av fullmäktige fastställda gränsvärden.

AKTIVITETER

Större stadsplaneärenden förses med fördjupad miljökonsekvensbedömning.

Trafiksystemlösningen som betonar den lätta trafiken godkänns i samband med delgeneralplanen för centrum.

Staden skapar förutsättningar för att invånarna ska kunna göra miljömedvetna val.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av stadens insatser för att invånarna skall kunna leva miljövänligt skall förbättras.

Bedömningen år 2015 var 60,8. Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

AKTIVITETER

Framtagning av Apalängens stadsplan, som utgår från en våtmarksplanering för en renare vattenmiljö och rekreation.

NYCKELTAL

Titel	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019
Slutbehandlade stadsplaner	12	10	10
Fastställda stadsplaner, totalt	13		
Fastställda stadsplaner, komplexa	6		
Fastställda stadsplaner, enkla	7		
Nya egnahemstomter	1	36	13
Nya flerbostadstomter	0	2	
Nya övriga tomter	0		
Stadsplanerad areal (ha)	5,0	22,0	27,6
Stadsplanerad areal, tidigare oplanerad (ha)	0,0	18,0	11,0
Stadsplanerad byggnadsrätt (v.y. m ²)	33 189		
Stadsplanerad byggnadsrätt (v.y. m ²), ny	2 899		
Uppskattat antal nya bostäder (1/75 m ² v.y. bostad)	29	245	76
Grönområden, allmänna parker m ²			
Grönområden, allmänna parker m ² , därav nya			
Samråd	6	3	3
Besök på hemsidan	6 851		
Utlåtanden	54	40	40
Nämndmöten	9	10	10

Personal

Nämndens personalbudget bygger på att 4 årsarbeten skall förverkligas. Jämfört med år 2018 innebär detta ingen ändring.

Dessa årsarbetare fördelas på 4 personer av vilka 2 är anställda i ordinarie tjänsteförhållande, 2 i ordinarie arbetsavtalsförhållande och inga tillfälliga eller timbaserade anställningar under helår. Under sommarperioden anställs studeranden för att göra utredningar.

Planerade uppföljningar och utvärderingar

Nämnden behandlar de av stadsfullmäktige bestämda tertialuppföljningar av budgetåret.

Rapporteringsplan till nämnden

Rapportering sker i samband med nämndmöten.